

UIT HET NIEUWS

Ome Willem heeft een zwak voor Groningen

Edwin Rutten (79) deed en doet veel meer dan dat ene kinderprogramma in de jaren zeventig en tachtig. Toch geniet hij nog steeds van de gigantische impact van Ome Willem. Andersom maakte Groningen indruk op hem. Dat zit zo.

ERNST SLAGTER

Dag meneer Rutten, u sprak een voicemail in met de woorden 'nait soezen'. U bent écht Groninger.

„Ha, zo is dat, mienjong. Doe most nait soezen, anders slagt domie die mit biebel op kop. Zo'n mooie zin. Die hoorde ik als kind op de boerderij in Garsthuizen. Garsthoezen!”

Veel mensen weten niet dat u geboren bent in het Noorden.

„Toch is het zo. Mijn ouders kwamen in de Tweede Wereldoorlog naar de stad Groningen. Ik ben in 1943 in het Academisch Ziekenhuis geboren. Na de oorlog zijn we verhuisd naar Bussum. Ik ben op doorreis geworpen in Groningen, zeg ik wel eens.”

„Maar veel belangrijker: ik verbleef van mijn vierde tot dertiende levensjaar iedere zomervakantie op een boerderij in Garsthuizen. Hooghe der Boomen heette de boerderij. Daar nam een boerenzoon, Tidde Luursema, mij onder zijn hoede. Als kind was ik elke zomer daar. Mijn stelling is: tussen nul en twaalf gebeurt het. Dan staat het kinderhoofd nog wijd open van nieuwsgierigheid. De eerste indrukken zijn heel diep. Ja, je hoort: ik heb een noorderlijke ziel.”

Moet ik vragen of u na al die jaren warme gevoelens koestert voor Groningen?

„Wat dacht je? Ik heb jarenlang in een boerderij in Maartensdijk ge-

Edwin Rutten werd bij het grote publiek vooral bekend als Ome Willem (inzet). FOTO'S ANP

woond. Daar heb ik boven de staldeuren Hooghe der Boomen laten schilderen. Mijn hart gaat altijd sneller kloppen als ik de provincie binnenrijd. Ik ben ook lid en donateur van de Groninger Kerken. Dat kan ik iedereen van harte aanbevelen. Groningers mogen trots zijn op de manier waarop ze met hun erfgoed omgaan.”

Staat de boerderij in Garsthuizen er eigenlijk nog?

„Vorig jaar reed ik er nog langs, toen ik in Eppenhuizen moest zijn voor de begrafenis van de zus van Tidde. Trui was de laatste van de familie die nog in leven was. Het was een begrafenis met weinig woorden, maar met hoog soortelijk gewicht. Geen

zin te veel, alles recht uit het hart.”

„De boerderij is erg veranderd. De slotgracht en het mooie rieten dak, bijvoorbeeld. Ik herkende het niet meer terug. Niks aan te doen. Een journalist vroeg in 1978 aan mij of ik het niet jammer vond dat de creativiteit van de kinderen wordt gedood door de televisie? Ik antwoordde: u bent hier toch ook niet met een trekschuit gekomen?”

U blijft ondertussen elke dag Ome Willem?

„Het blijft me verbazen hoe een televisieprogramma dat in 1974 begon nog steeds zo'n impact heeft. Er zijn grote rakkers die in de winkel mijn hand vastpakken. Ze zien zich op hun 55ste weer als klein kind voor de

televisie zitten. Dat is even verbaazingwekkend als vreselijk leuk. Je kunt niet mopperen over succes.”

Heeft u nooit behoefte aan een dagje Edwin Rutten?

„Hoho, ik ben Edwin Rutten. Kijk, ik heb veel meer dingen gedaan. En ik ben nog steeds actief. Maar wat moet ik dan als iemand mij met Ome Willem aanspreekt? Vragen of hij wel weet dat ik een oeuvre-award heb gekregen voor Aangenaam Klassiek for Kids? Of dat ik óók De baas over je billen heb gemaakt, een programma voor kinderen over incest? En dan driftig weglopen? Ben je mal.”

„Er was een bekende kindacteur – God hebbe zijn ziel – die altijd gewel-

dig zat te klagen over zijn bekendheid. Ik zei tegen hem: nu klaag je, maar als de mensen je niet meer herkennen, beginnen de maagzweren.”

„Voor mij is elke dag lintjesdag. En soms een lintjesregen. Eens in de zoveel tijd krijg ik weer een filmpje van twee kindjes die op YouTube naar Ome Willem zitten te kijken. De vader of moeder, een ex-rakker, maakt een filmpje van het filmpje en stuurt dat naar mij. Een soort Droste-effect. Echt, dan loopt het kippenvel over mijn benen.”

„Nog zo iets: ik zing 's avonds op North Sea Jazz. Met Lex Jasper, de Groningse pianist met wie ik heel veel heb gedaan. Roept rond een uur of half 12 iemand uit de zaal: joepie de poepie! Terwijl ik net iets van Duke Ellington heb gezongen. Dus ik merk op: zeg rakker, mag jij nog zo laat op van je moeder? En vervolgens heb ik *Deze vuist op deze vuist* in alle mogelijke tempo's gedaan. Bossanova, wals, noem maar op.”

„Je ziet: ik ben een gesloten type. Hoeveel woorden heb je eigenlijk?”

We zijn er bijna. Heeft Ome Willem nog een boodschap voor Groningen?

„Ik heb bewondering voor de manier waarop de Groningers omgaan met het lot van de gaswinning. Er is decennialang geweldig aan verdiend, maar de mensen zelf zijn in de steek gelaten. Al die mensen en hun mooie kerken, boerderijen en huisjes. Het is beschamend. Ronduit beschamend. Dit was geen boodschap van Ome Willem, trouwens. Maar hij is het er wel mee eens.”

Edwin Rutten

Edwin Rutten werd in 1943 geboren in Groningen. Hij werd vooral bekend van het VARA-kinderprogramma *De film van Ome Willem*, waarvan tussen 1974 en 1989 207 afleveringen werden gemaakt. Rutten is daarnaast verhalenverteller, zanger, acteur, muzikant, docent en columnist.